

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

1. Indledning

Lovforslaget indebærer, at ordningen om tilskud til Grønlands hjemmestyre for 2002-03, videreføres i 2004, jf. lov nr. 452 af 7. juni 2001 om tilskud til Grønlands hjemmestyre. Der henvises til Folketings-tidende 2000-2001 tillæg A s. 6875 og s. 6883, FF s. 7534, tillæg B s. 1325, FF s. 9023, FF s. 9222, tillæg C s.1088.

Den eksisterende bloktilskudslov fastsætter bloktilskuddet for perioden 2002 - 2003 med et årligt beløb på 2.952,1 mio. kr. (2003-pris- og lønniveau). Bloktilskuddet foreslås i 2004 fastsat til 2.952,1 mio. kr. i 2003-pris- og lønniveau svarende til bloktilskuddet i 2003. Opregnet til 2004-pris- og lønniveau fastsættes bloktilskuddet i 2004 til 3.005,2 mio. kr., jf. bilag 2.

Bloktilskudsfastsættelsen i 2004 sker på baggrund af aftale indgået mellem den danske regering og Grønlands landsstyre den 26. februar 2003 om bloktilskudsfastsættelsen for år 2004. Aftalen vedlægges som bilag, jf. bilag 1.

2. Baggrunden for lovforslaget

Bloktilskudsordningen for Grønland blev etableret i forbindelse med indførelse af hjemmestyre i Grønland den 1. maj 1979.

Hjemmestyreordningen indebærer, at hjemmestyret kan overtage den regelfastsættende og administrative kompetence på en række sagsområder, der er nævnt i bilaget til hjemmestyreloven. Overgang af sagsområder til hjemmestyret kan ifølge hjemmestyrelovens §§ 4 og 5 enten ske således, at hjemmestyret selv overtager finansieringen af det pågældende område (§ 4) eller således, at der ydes et statstilskud til hjemmestyret svarende til statens besparelse ved områdets overgang til hjemmestyret (§ 5). Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overtagne områder ydes som et samlet generelt tilskud, hvis anvendelse er undergivet hjemmestyrets fri prioritering.

Hjemmestyrelovens § 7 giver mulighed for, at også andre sagsområder end de, der er nævnt i bilaget, kan

overtages af hjemmestyret efter reglerne i lovens §§ 4 og 5. Overførslen kan kun ske efter aftale mellem regeringen og hjemmestyret og skal ske ved lov.

Hovedparten af de områder, som hjemmestyret har overtaget, er overtaget med tilskud i henhold til hjemmestyrelovens §§ 4 og 5.

Der resterer kun nogle få områder, der yderligere vil kunne overføres til hjemmestyret.

Hjemmestyreordningen indebærer som nævnt, at Grønlands hjemmestyre kan overtage den regelfastsættende og administrative kompetence på sagsområder med tilskud.

I Hjemmestyrekommissionens betænkning peges på, at det principielt ville være rigtigst, hvis hjemmestyret selv finansierede de opgaver, det overtog fra staten. Baggrunden for anbefalingen om et statsligt tilskud var imidlertid bl.a., at kommissionen samtidig vurderede, at Grønlands økonomiske formåen i forhold til det ønskede omfang af offentlige opgaver i hvert fald i en årrække nødvendiggjorde en statslig medfinansiering af de fra staten overførte opgaver.

I 2001 drøftede parterne på den baggrund spørgsmålet om den fremtidige udvikling i bloktilskuddet i forbindelse med forhandlingerne om bloktilskuddet for perioden 2002-2003. Det var landsstyrets opfattelse, at stillingtagen til dette spørgsmål burde afvente betænkningen fra den af Grønlands landsstyre nedsatte selvstyrekommission, som forventedes fremlagt ultimo 2002, og som bl.a. vil indeholde overvejelser om principperne for fastsættelsen af bloktilskuddet.

Parterne var derfor enige om, at der med hensyn til fastsættelse af bloktilskuddet fra den efterfølgende bloktilskudsperiode fra 2004 med baggrund i betænkningen fra selvstyrekommissionen kunne forhandles om principper for en gradvis aftrappingsordning for bloktilskuddet, således at der sigtedes mod, at Grønland blev mindre afhængig af bloktilskuddet, men også med hensyntagen til solidaritetshensynet mellem de to samfund. Disse forhandlinger skulle indgå i de generelle forhandlinger om bloktilskuddet fra 2004.

Selvstyrekommissionens betænkning er imidlertid forsinket. På den baggrund er regeringen og Grøn-